

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 30 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oglasila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katoli. Tiskarni“, Vodniškove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven tedaj in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 272.

V Ljubljani, v sredo 25. novembra 1896.

Letnik XXIV.

„Leonova družba“.

Nje namen.

„Leonova družba“ ni več želja, ampak dejstvo. V četrtek, 19. listopada, je bil velepomembni rojstni dan slovenske Leonine. Velepomembni dan, dejal je predsednik osnovalnega in prvega občnega zbora, monsign. dr. Mahnič, in velepomembni pravimo tudi mi. Zakaj „Leonova družba“ ima velik smoter. Nje namen je „zbirati in vspodbujati na znanstveno delovanje krščanski misleči učenjake na Slovenskem; gmotno podpirati znanstvena početja; navajati na znanstveno delo mlade pisatelje; skrbeti za gmotno podporo in znanstveno izobraženje ter za krščansko življenje slovenskih visokošolcev“.

Dolgo časa je tuj duh moril v nas vsako svojo misel o krščanstvu, svojo misel o vedi. Kdor je hotel biti omikan, moral je brez svobode, brez razbora zametati razodenje, sramovati se Kristusa, z gnevom govoriti o „latinizatorjih in romanizmu“, smešiti „Pijeve dogme“, rogati se cerkveni oblasti. Moral je nehote, tudi zoper svojo voljo, pritezati z vsem, kar so tuji imenovali vedo. Ko je preplaval Evropo racionalizem, moral je biti racionalist; ko je vsplaval na površje darvinizem, moral je biti darvinist; sedaj ko pljuska v dežel umski nihilizem, mora biti nihilist.

Sicer bi to sramotno suženjstvo našega mišljenja razboritemu možu izvalilo le pomilovalen nasmeh, ko bi ne bilo tako pogubno za narod. A misel in dejanje, navajanje in življenje vsekdar združeno stopajo med svet ali si vsaj slede. Pogubnim idejam slede pogubna dejanja, pogubnemu navajanju pogubno življenje. To priča vsečiherna povestnica. To svedočita posebej tako jasno laži — reformacija in francoska revolucija. Zato si rodoljub ne more kaj, da se ne bi z moško resnobo uprl pogubnemu toku v mišljenju. In če je katero mi-

šljenje pogubno, je izvestno vse taječi, vse uničujoči nihilizem naših dnij.

A kaj je vzrok duševnemu suženjstvu naše dobe? Le-to, da smo se polenili ali pa nas je polenil duh časa, da ne moremo in nečemo več sami misliti, da mislijo vedno drugi za nas. Zato vedno nerazsodno to mislimo, kar misli malo izvoljenih mož znanja, naj si je potem njihov znanstvo pravoslavno ali ne. Zbog tega mora biti vsakega domoljuba skrb, da se osvobodi naše mišljenja, da začnemo sami misliti, da bo naše znanje zares naše. Posebej je treba svojega znanja visokošolcem, ki bodo kedaj vodili naš narod in vtisnili njegovi omiki pečat svojega duha. Zato se mora skrb rodoljubnih mož ozirati vzlasti še nanje.

Ni čuda torej, da so naši možje že dolgo razmišljali, kako pomagati, kako zatreti to presramotno suženjstvo. Posamezna moč je prešibka v obči potrebi. Iskati je bilo treba močij v združnosti. Tedaj se je porodila na Dunaju o podobnih razmerah „Leonova družba“. Vsakdo je spoznal, da take družbe treba tudi nam Slovincem. Treba nam je znanstvenega društva, ki bi gojilo modroslovje in druge vede, vspodbujalo vse na znanstveno delovanje in tako zapiralo pot umskemu šarlatanstvu. Misel o slovenski Leonini od tedaj nikdar ni zamrla. A žalostne naše razmere so branile, da je ni bilo moči ustvariti. Še le te dni po mnogem naporu je že davno spočeta misel stopila ustvarjena med svet.

Osnova „Leonove družbe“.

Za 19. dan listopada tedaj je povabil osnovalni odbor vse slovenske razumnike v Ljubljano. Prišlo jih je dokaj, če tudi ne toliko, kolikor bi jih bilo želeli za tako velelehtno stvar. Ta dan torej so osnovali znanstveno društvo, ki naj mu je ime po velikem lučnjaku krščanske vede, Leonu XIII., „Leonova družba“. Izbrali so najprej izmed navzočih

in nenavzočih „Leonovi družbi“ svoj odbor ali ravnateljstvo, ki stoji vsemu društvu na čelu. Izvoljeni so bili p. n. gg.: Prelat dr. Janez Kulavic, predsednik; dr. Janez Ev. Krek, podpredsednik; dr. Aleš Ušeničnik, tajnik; dr. Josip Debevec, blagajnik; dr. Anton Mahnič, dr. Josip Pavlica, dr. Ivan Mlakar, odborniki; dr. Karol Strekelj, dr. Janez Janežič, Josip Rozman, namestniki.

Za slovenske visokošolce pa se je osnovalo posebno starešinstvo, ki naj skrbi za njih gmotno in duševno podpico. Voljeni so bili za sedaj p. n. gg.: Prelat dr. Andrej Cebašek; dr. Josip Debevec, prefekt; dr. Franc Detela, c. kr. gimn. ravnatelj; Josip Hubad, c. kr. gimn. ravnatelj; Franc Jančar, župnik n. reda; dr. Janez Janežič, bogosl. profesor; Josip Jenko, c. kr. gimn. prof.; kanonik Andrej Kalan, deželni poslanec; dr. Janez Ev. Krek, bogosl. profesor; kanonik dr. Ivan Križanič, bogosl. profesor; prelat dr. Janez Kulavic, semeški ravnatelj; dr. Frančišek Lampe, bogosl. profesor; dr. Josip Lesar, bogosl. prof. in vodja; mgnr. dr. Anton Mahnič, bogoslov. profesor; dr. Josip Marinko, c. kr. gimn. profesor in katehet; dr. Anton Mihalič, okrožni zdravnik; kanonik dr. Ivan Mlakar, profesor in vodja; kanonik dr. Josip Pajek; dr. Franc Papež, odvetnik in deželni poslanec; Fran Pavletič, sodni praktikant; dr. Josip Pavlica, sem. spiritual; Leopold Picigas, prefekt na c. kr. Terezijanišču; Franc Robič, državni poslanec; Josip Rozman, mestni kaplan; p. Hugolin Sattner, gvardijan; Viljem Schweitzer, odvetn. koncipient; dr. Franc Sedej, c. kr. dvorni kaplan; kanonik Josip Smrekar, bogosl. profesor; kanonik Janez Sušnik; p. Stanko Škrabec; dr. Josip Šorn, c. kr. gimn. profesor; dr. Karol Strekelj, c. kr. urednik slov. drž. lista; dr. Ivan Susteršič, odvetnik in državni poslanec; dr. Aleš Ušeničnik, stolni vikar; dr. Frančišek Ušeničnik, spiritual; Miha Vošnjak, državni

LISTEK.

Narodna marela.

XII.

Gospod vrednik! Nekaj sem Vam še na dolgu. Svoj čas sem obljubil narediti tucat marel, pa pri najstari sem zastal. Torej še jedno, da bo tucat popolen! Post tot discrimina rerum... zopet jedno; poprej ni bilo mogoče; držaj se je odlomil.

Da res: post varios casus, post tot discrimina rerum! Saj veste, koliko je polimana marela med tem že pretrpela. Celo stara tetka „Pratika“ jo je hotela siloma prodreti in strgati; a „Narod“ jej je priložil tako klofuto, da jo je minula hitro vsa bojovitost, ker sicer bi ne smela stopiti v nobeno slovensko hišo.

„Narod“ je zadnji čas na debelo limal svojo marelo, ker se je začel lim luščiti. Povodoma dr. Susteršičeve volitve je skuhal cel lonec „tičjega lima“, naredil limanice in jih nastavil pod marelo, kateri je dal nekoliko krščansko-socijalne barve. Upal je, da s tem privabi kakega gimpelna. Pa revež je imel smolo. Izprevidel je kmalu, da je ves trud zastonj, da je le on sam tisti, ki je na limanicah obseдел!

Uvidevši, da z našimi ljudmi nič ne opravi,

začel je limati drugod. Na Dunaju, kakor veste, se je ustanovila nedavno nova liberalna stranka, katero vodi neki dr. Filipovič (ime slovansko, a srce kristalno germansko!). Seveda ta stranka ni nič drugega, nego „zweite verbesserte Auflage“ stare nemške židovske levice, saj sta za-njo delala neumorno levičarja žida Noske in Wrabetz (zopet slovansko ime pa germansko srce!) in snubila ter pila bratovščino pri socijalnih demokratih, da bi pri deželnozborskih volitvah z njimi skupno odbili glavo krščansko-socijalnemu zmaju.

In naš radikalno-narodni „Narod“ je v št. 246. v uvodnem panegiriku jako naudušeno pozdravil to novo židovsko zvezo in stranko, — „ker bo državi in vsem nememskim narodom prej in na večjo korist, nego če bi stopili na mesto stare levice klerikalci vseh vrst!“

Ipsissima verba „Slovenskega Naroda“, katera so vredna, da jih vsi tisti, ki mu šlep nosijo, zapišejo — z burkljami v dimnik! In odtlej naš hreščeči fagot na Kongresnem trgu v Ljubljani piska za las tako, kakor mu „naprej poje“ razvpita časnikarska vlačuga, glasovita primadona v Fichtegasse na Dunaju! Similis simili gaudet!

Gospod vrednik! To najnovejše dejstvo svedoči jasno kakor beli dan, da med našimi slovenskimi

liberalci in njih dunajskimi židovskimi sodrugi ni Bog vedi kako velik prepad, da jih niti jeden korak ne loči. Naši radikalni kričarji so si torej vendar le v prav bližnji zlahti z nemškimi židovskimi liberalci, kakor so n. pr. Noske, Wrabetz, Kronawetter e tutti quanti.

Poroko, sklenjeno med dunajskimi židovskimi liberalci in socijaldemokrati je pozdravil naš „Narod“, poroko naših liberalnih naprednjakov in nemških liberalcev pa je pozdravila stara brezzoba klepetulja in „prijateljica“ Slovencev, graška „Tagespost“. Roka roko umiva in „gliha vkup štrihu“!

Bismarck in Nemci so imeli tajno zvezo z Rusi zoper Avstrijo, kakor je zadnje dneve sam Bismarck razodel iz maščevanja. Kosmata kapa, gospod vrednik, jaz bi ne rekel dvakrat, da je med našimi kranjskimi Ignacijevi in kranjskimi „Bismarčki“ jednak tajen „Schutz- und Trutzbündnis“ zoper klerikalno strašilo! Saj je zadnjič naš liberalni fagot po Višnikarjevi izvolitvi zatrobil njegovim večinoma kočevskim volilcem: „Slava možem, ki so premagali črnega zmaja!“

Pa potrpimo malo, saj se zna našemu železnemu Ivanu zaradi njegove odurne avtokratične nasilnosti in robotosti jednaka zgoditi, kakor se je zgodila „železnemu kancelarju“ zaradi jednake „čednosti“. Tedaj pa bo tudi on maščevalno odkrival

poslanec; Julij Wartho, mestni kaplan in katehet; dr. Ignacij Zitnik, deželni poslanec.

Le-ti bodo volili izmed sebe poseben odbor.

Naposled treba je bilo določiti posamezne odseke vsaj v zametku. Kakor daleč se prostirata vera in veda, tako daleč bi se moralo raztezati tudi delovanje krščanskega znanstvenega društva. Zakaj takemu društvu nobena stroka znanja ni tuja. Tudi ne mrzi krščanstvo nobene vede, da je le res veda in ne patvor, ampak veseli se vsakega napredka v človeškem znanju. Saj čim višja je veda, tem bolj se bliža krščanski veri, tem očitnejše je njiju sestrištvo po enem izviru od večne in čiste resnice. Seveda ozirati se je treba najprej na smoter „Leonove družbe“. To znanstveno društvo se je osnovalo, da bi s svojim življenjem zmanjšalo, zenačilo, zmagalo pogubni vpliv lažiznanstva na narod. Zato je bilo treba osnovati odseke najprej za one stroke, ki najgloblje segajo, pogubno ali blagodejno, v življenje narodovo. Osnovani so tedaj odseki za bogoslovje, modroslovje, socijalno vprašanje, leposlovje, pravo, zgodovino in naravoslovje.

Sploh pa bo moči te odseke presnavljati in pretvarjati po enem smotru, a različnih dejanskih potrebah. Smoter je duša, odseki so le organi, ki po njih duša deluje sedaj bolj tu, sedaj tam. Prihodnji občni zbor bo marsikaj lahko spopolnil, če bo le dano „Leonovi družbi“ živeti, rasti in cveteti!

Poziv.

„Leonova družba“ živi. A motil bi se, kdor bi mislil, da sme sedaj deti roke v naročaj in čakati čudežev „Leonove družbe“. Taka družba, kakor je ta, dobiva vso živотно moč od družabnikov. Delavnih članov treba, sicer mora shirati, kakor je pri nas res shirala že marsikaka čvrsta spočeta misel, kateri je pa maloskrbnost naša odtegnila potrebnega rediva. Zelo dvoumno uslugo bi storil slovenskemu ugledu, kdor se je oduševljal za „Leonovo družbo“, a bi se sedaj, ko je zasnovana, zavlekel v kot brezdelnosti. Sedaj je čas dela.

Cas je, da se združijo vsi rodoljubi na zdušno delo. Smoter je velik in le z združenimi močmi ga je mogoče doseči. Naj nihče ne prereka, da nima močij. V Slovencih je sila močij, le da spe in da jih treba vzbuditi. Znanstvo je toli obširno, in redek je omikanec, ki ne bi čutil v sebi posebnega veselja za kako stroko. Če pa kdo po resnici ne čuti zvanja, da bi zastavil pero, podpira naj družbo vsaj gmotno. Saj tudi gmotnega rediva ji je treba, če hoče zvesta svojemu smotru pospeševati znanstvena podjetja, če hoče podpirati slovenske visokošolce.

Člani družbe so najprej redni člani, ki so dovršili nauke na visokih šolah ali pa, ki so se sicer skazali v znanstvenih delih. Dolžni so plačevati po 10 kron letnine, podpirati društvene namene v obče in po možnosti sodelovati z znanstvenimi spisi in predavanji. Ustanovitelji družbe so vsi, ki ji plačajo enkrat za vselej vsaj 100 kron. Ustanovitelji imajo vse pravice rednih članov: namreč aktivno in pasivno volilno pravico, bodisi v ravnateljstvo, bodisi v odseke. Podporni člani pa plačujejo po 4 krone letnine in imajo pravico vdeleževati se

vseh društvenih shodov in dobivati poročila o društvenem delovanju.

Nikogar ni, ki ne bi mogel po svoji volji in moči podpirati „Leonove družbe“. Zatorej tudi nikogar ne bodi, ki ne bi je dejanski podpiral. Zlasti pa naj se vsak, ki je vešč jeziku in znanstvu, pridruži kakemu odseku. Zeleti je, da bi tudi namignil, kako bode deloval; zakaj tako bode ravnateljstvu mnogo lažje razdeliti delo in moči, in lažje bo „Leonova družba“ dosegala svoj smoter.

Pozdravljeni torej širom slovenskih straní vsi, ki v njih srcih še gori ljubezen Božja in ljubezen domovinska! Ta ljubezen bode jih gotovo storila prijaznive „Leonovi družbi“, saj je le-ta ljubezen „Leonovi družbi“ edino gibalo in gonilo! „Leonova družba“ hoče biti falanga kraljestva resnice in luči zoper moči temé, zmoto in laž!

Na delo tedaj, ker resnobni so dnovi,
A delo in trud nam nebó blagosloví!

*) Ker g. blagajnik za nekaj časa biva izven domovine, blagovoli naj vsak poslati udnino kar tajniku: dr. Aleš Ušeničnik, stolni vikar, Ljubljana. — Pred žalostno katastrofo, ki je prišla na kranjsko deželo lansko velikonoč, poslali so bili nekateri svoje doneske za banket ob ustanovitvi Leonine. Zdi se nam, da bomo ravnali po duhu in srcu teh domoljubnih zelo častitih gospodov, če vpišemo te zneske kot njihov prvinski dar za „Leonovo družbo“ in jih vrnemo komu le na izrecno željo.

Proti dvoboju.

Konservativni posl. opat Treuinfels stavlja je v državnem zboru nastopno interpelacijo:

Kakor poročajo listi, bil se je nedavno v Inomostu zopet dvoboj med dvema domobranskima častnikoma, pri kojem je bil jeden dvobojnikov smrtno nevarno ranjen.

Božji zakon prepoveduje človeku vsak napad na življenje njegovega bližnika razven v slučaju pravične vojske, kaznovanja po zakoniti oblasti ali prisiljene obrambe, toda v tem zadnjem slučaju tudi le v toliko, da se lastno življenje obvaruje pred krivičnim napadnikom.

Vsled tega katoliška cerkev svojim vernikom dvobojevanje prepoveduje pod najstrožjimi kaznimi, izključujoč vsakoga iz svojega občestva, kdor se udeleži dvoboja. Pamet spoznava v dvobojevanju grdo, barbarsko navado in kot nesmisel obsoja boj na življenje in smrt, ker sredstvo ni v nobenem razmerju z namenom — rešitvijo časti —, ker je izid boja odvisen ali od izvežbanosti ali sigurnosti bojevnikov ali pa od slučajnosti; v nobenem slučaju pa se ne more iz njega sklepati, kdo je imel prav, pač pa se doživi pogostokrat, da ravno tisti, katerega občno mnenje obsoja kot krivnika, iz dvoboja prihaja kot zmagaalec.

Sedaj obstoječe državne naše postave pritiskale so dvoboju na čelo pečat hudodelstva. Prizanesljivost in varovanje napram tej zločinski razvadi poseza osodepolno v življenje posamičnika in nakoplje celim rodbinam trajno nesrečo. Poleg tega pa jej je posledica ne samo zaničevanje državnih zakonov, ampak podpira se tudi brezbržnost v verskih zadevah.

Na ta način pa se spravlja v nevarnost obstoj

celega družabnega reda in podkopava tudi krščanska pravost.

Oboje je v vsakem času zelo obžalovati, vzlasi pa mora obuditi velike skrbi v sedanjem času, ko vidimo, kako prevladavajo nevarnosti za človeško družbo.

Ob takem položaju dovoljujejo si podpisani vprašati c. kr. vladu in posebe še gospoda domobranskega ministra:

1. Ali je omenjeno poročilo v časnikih resnično?

2. Če da, ali namerava c. kr. vlada zakonu dati zadoščenja?

3. Kaj namerava c. kr. vlada in sicer ob kratkem — storiti, da se že vendar družba reši te móre, resno odpravi to tiranstvo današnjega časa ter božjim in človeškim zakonom zagotovi dolžno priznavanje.

Interpelacija je podpisana od 70. poslancev in sicer od Mladočehov, konservativcev, katol. ljudske stranke, hrvaških in slovenskih poslancev, levega centra in nekaterih levičarjev.

Državni zbor.

Dunaj, 24. novembra.

Minister baron Gauč odgovarja na vprašanje posl. Perića in sodr., če so ministru znane razmere pri farni cerkvi in župnišču v Vrhgoracu, in kaj misli ukreniti, da se te razmere v najkrajšem času spremenijo.

Hkrati odgovarja tudi na interpelacijo posl. Biankini in sodr. glede nedostatkov pri dalmatinskih cerkvah in župniščih, vzlasi onih v Zlopolji in Ogorjedolnje.

Minister meni, da so mu nedostaki pri dalmatinskih cerkvah pač znani ter da se je v njih odpravo ukrenil poseben stavbinski red, nastavlja izkušeni arhitekt in jeden začasen pomočnik. Tem potom upa minister, da se bode v kratkem času ustreglo obstoječim potrebam.

Posl. dr. Menger, Waibel in tov. interpelujejo ministerskega predsednika radi tega, ker je okrajni glavar v Feldkirchu grof Schaffgotsch nagovoril kat. učiteljsko društvo v Rankweilu.

Prva točka dnevnega reda je volitev 24 članov in 24 namestnikov v centralno komisijo za pregledovanje zemljiško-davčnega katastra.

Predsednik predlaga glasovanje po listkih, kar se odobri. Nato se vrši glasovanje.

Druga točka dnevnega reda je poročilo proračunskega odseka glede povišanja uradniških plač.

Posl. baron Dipauli pravi, da je neprijetna naloga, v današnji debati govoriti kot contra-govornik, ker bode vsakega takega poslanca, naj ima tudi najboljši namen, zadevalo očitjanje, da je uradnikom sovražna. Vender govornik nasprotuje pričujoči predlogi, toda ne kakor sovražnik, ampak kakor prijatelj uradnikov. Po njegovem mnenju more se stanovitni blagor jednega stanu doseči le tedaj, ako se za vse stanove primerno skrbi. Naš budget tako narašča, da mora davkoplačevalce kar groza obha-

slovenske nemčurske tajnosti iz sedanje dobe absolutnega narodnjaštva.

Pa če tudi imajo naši slovensko-nemški avtokrati kaj skrivnega med seboj, gospod vrednik, bati se prav nič ni treba. Zgodilo se jim bo prav tako, kakor se je zgodilo njih „mušteršilarjem“ na Dunaju, katere je „klerikalni zmaj“ pri zadnjih mestnih in deželnozborskih volitvah s svojim repom tako strahovito ob tla telebnil, da jim je kar sape zmanjkalo.

Jaz sem že naprej vedel, da se bo tem poročencem dunajskim tako godilo, kakor čuku in sovi, ki sta se vzela.

Ali mislite, gospod vrednik, da bo kaj drugače s to poroko, ki se je sklenila v slovenskem logu med „narodnim“ čukom in nemško sovo? Oh, le verjemite mi, da bodo tudi pri tej svatbi prej ali slej tekli po padarja, da jih bodo komaj pete neale, po tistega starega žnablarija..., ki bo lovil v rešeto — ne kri, pač pa krokodilove solze, ki jih bo skesani in zgrevani „Narod“ pretakal.

Vaše glasilo, gospod vrednik, pa bo takrat lahko z mirnim srcem sočutno govorilo:

„Saj sem ti pravil mnogokrat:

Ne omoži se, počakaj me,

„Saj pridem kmalu jaz po te! itd.

Ker govorim danes o samih porokah, kakor da bi bil predpust, omenim naj še jedno. „Narod“ je

pisal v št. 248., da „Slovenčevci“ lažejo, psujejo, sleparijo, obirajo in denuncirajo. Citajoč celo rajdo teh častnih glagolov iz „Narodove“ bisage in ne mnogo drugače v goriški „Soči“, domislil sem se klasičnega psovanja: „avša, brljavka, cafuta, čompa, drnajsja, frtamuza, garmpret“, cel alfabet, s katerim sta se zmerjala v „Ljubljanskem Zvonu“ Omokavzar in Ušperna. Smejé se sem zaklical: „Zivio, naš politični Omokavzar! Živela, goriška Ušperna!“ Onima dvema ni bil nihče kos, tako jezike sta imela. Gospod vrednik, meni se zdi, da tudi Vi temu parčku ne bote prišli do konca nikoli, ker njih beseda mora biti vselej zadnja, kakor pri tisti babeli, ki je trdila, da je „odstriženo“. Povem Vam, da o našem političnem Omokavzarju in njegovi blebetavasti boljši polovici Ušperni veljajo besede:

„Es zeigt sich als Achillesferse die Feigheit in der Controverse,

Denn seine Nase rümpft er nur, statt zu beweisen schimpt er nur.“

Pri takih ravsarjih je pa vse bob ob steno. Ergo, čemu bi se jim odgovarjalo, ko odgovora niti ne zaslužijo? Treba se je z njimi le malo pošaliti, kakor se jaz včasih!

„Und nun ist mein Lied zu Ende, und ich hab' es doch gesungen,

Alter Uhu, dir zum Trotze, dir und deinen Lästereien.“

Tako sklepa pesnik krasni spev „Dreizehnlin-den“. Moj tucat marel je torej dovršen, in jaz govorim s pesnikom jednako, če prav je dvanajst polimanih marel vse kaj drugega, ko ona pesem. Zvedel sem, da je nekatere zelo trla zavist, da delam marele — brez patenta; posadili bi me radi na za-tožno klop.

Patenta na marele nisem vzel in ga ne bom jemal, ker marele delati, to je le moj šport. Če je drugim šport bicikel, kegljišča i. dr., zakaj bi jaz ne smel včasih sešiti kake marele. Prodajal jih ne bom, torej ne hodim nikomur v škodo. Z biciklom človek lahko škoduje sebi in drugim, marela pa ni tako nevarna.

K večjemu to sem zagrešil, da sem kdaj koga malo preveč pod rebra dregnil, da je zagodrnjal, ali pa mu pod nos dal, ker ime moje že pove, da sem precej okoren.

Pa škodovalo ni nikomur; če je kdo z marelo pod nos dobil, se je vsaj jedenkrat do dobra skihal in se mu je glava zvedrila; hvaležen naj mi bo za to! Toliko v zagovor k sklepu tucata! — Vam pa, gospod vrednik, ostajam stari sotrudnik

pokorni in okorni

Ligaš Križ-Kraž.

hajati. Za pred 20. leti govorilo se je o potrebi štedenja v državnem gospodarstvu; od tedaj pa je budget narasel za novih letnih 200 milijonov. Tudi uradniško osebje se je v zadnjih 20. letih toliko pomnožilo, da ni v nobenem razmerju z naraščanjem prebivalstva in še manj z naraščanjem blagostanja. (Pritrjevanje.) Veliki naraščaj uradniškega stanu je dvakrat nevaren, kajti tak mehanizem potrebuje le majhne premembe v višjem svojem organizmu in funkcioniral bo tudi v socijalistični državi.

Govornik priznava potrebo povišanja uradniških plač, toda baš sedanja doba se mu zato ne zdi preveč ugodna, ko se je radi bodočih volitev začela takorekoč steepchase med vlado in parlamentom, koja se oba na vse načine potezata za prijaznost uradnikov. (Pritrjevanje.)

Najbolj pa je predloga morala presenetiti radi tega, ker ni še poskrbljeno za pokritje novih stroškov. Govornik protestuje valasti proti temu, da bi se iz povišanega davka na pivo in žganje pokrili stroški za povišane uradniške plače. Dokler vlada ne poskrbi za pošteno pokritje, se nikakor ne more sklepati o povišanju plač, ker bi se s tem v uradniških krogih obujale samo želje, katerih pa realizovati ni možno, dokler se ne najde kak nov državni vir. Govornik priporoča resolucijo, v kateri se vlada pozivlje, da naj se izdela nova predloga, toda samo za nižje štiri činovne razrede in v nekoliko manjših zneskih.

Govornik pravi, da je javna skrivnost, da vojaška uprava komaj čaka, da se povišajo uradniške plače, ker bode potem takoj zahtevala povišanje plač častnikov in gašistov. Tudi uravnanje kongruence ne da odlagati. Konečno prosi govornik, da naj zbornica upošteva tudi slabo stanje produktivnih stanov. (Živahno odobravanje.)

Posl. dr. P r o m b e r se veseli, da se je toliko časa že težko pričakovana predloga obistinila. Govornik pričakuje, da bode vlada z vso silo na to delala, da predloga postane postava.

Posl. S c h l e s i n g e r pravi, da se je pustil vpisati kot protigovornik, ker se ne strinja z načinom pokritja. Uradniške plače morale bi se povišati samo iz obdavčenja bogatašev. Govornik stavi predlog, v katerem se vlada pozivlje, poiskati si virov za izdatnejše obdavčenje bogatinov, med tem pa naj se za povišane uradniške plače porabljajo letni blagajniški prebitki. Govornik predlaga nato več sprememb in prosi, da se službeni čas telovadniških učiteljev skrči na 30. let.

Konečno govornik priporoča resolucijo, katero je bil sklenil drugi splošni uradniški shod. Finančni minister naj nikar ne pričakuje, da bi se mu dovolilo povišanje konsumnega davka. Nova zbornica pa bode revidirala progresivni, osebni dohodninski davek.

Poslanec dr. F e r j a n e i č poudarja potrebo povišanja plač, pa tudi zboljšanja avansementa. Vlasti priporoča zboljšanje stanja avskultantov in deželnega sodišča svetnikov. Gledé srednješolskih učiteljev želi govornik, da naj bi se jim omogočil avansement v osmi in tudi sedmi činovni razred, v tem ko bi bilo to po predlogi popolnoma prepuščeno dobri volji ministrom. (Dobro.)

Predsednik naznanja, da bi ministerski predsednik rad odgovoril na neko danes stavljeno interpelacijo, pa da ne more čakati konca seje, vsled česar se prekine debata in podeli beseda min. predsedniku.

Ministerski predsednik grof B a d e n i odgovarja na interpelacijo poslanca dr. Mengerja in tovarišev zaradi pozdrava okrajnega glavarja v Feldkirchu na Predarlškem ter pravi: Doslej nisem še dobil uradnega poročila, ali je okrajni glavar res tako pozdravil osnovalni shod katoliškega učiteljskega društva za Predarlško, kakor trdijo interpelantje na podlagi časniških poročil. Ako so pa navedena dejstva resnična, izjavljam, da uradnega postopanja okrajnega glavarja pri imenovanem shodu ne le ne odobrujem, temveč naravnost in odločno grajam. (Pohvala.)

Ne gledé na to, da imenovani uradnik v tem slučaju ni bil pooblaščen, torej tudi ne opravičen, tako nagovoriti shod, se vlada tudi drži načela, da se morajo politični uradniki, ki služijo skupnosti, v svojem uradnem poslovanju ogibati vsacega strankarstva in morajo postopati jedino le v smislu zakonov in danih navodil. (Živahno odobravanje.)

V tem smislu sem že potrebno ukrenil v tem slučaju in bodem tudi potrebno naročil deželnim

oblastvom, da se ne ponavljajo jednaki slučaji. (Pohvala.)

Posl. N i t s c h e izjavlja, da je on, kakor tudi posl. Pergelt in tovariši, zadovoljen z odgovorom ministerskega predsednika, in toraj umaknejo napovedani nujni predlog, vendar pa hočejo govoriti o tej zadevi še povodom razprave o državnem proračunu.

Finančni minister B i l i n s k i odgovarja posamnim govornikom ter izjavlja, da država ne donša žrtev samo za uradnike, marveč tudi za trgovino, obrt, kmetijstvo itd. Minister naglašá žalostno stanje državnih uradnikov in zagotavlja, da je vlada v obilni meri naklonjena uradništvu, vendar se pa mora izjaviti proti predlogu odseka glede uveljavljenja zakona s 1. julijem 1897, ker ne more pokriti večjih stroškov iz blagajničnih prebitkov. Ako se vsprejme vladni predlog, tedaj ni nemogoče, da se, v slučaju pridobitve novih virov dohodkov, izposluje temu zakonu do tega časa Najvišje potrjenje. Sicer se pa lahko zgodi, da je ves zakon brez vrednosti. Kaj bi n. pr. storila posl. zbornica, ako se 1. januarja 1898 ne najde nikak vir za nove dohodke? (Živahna pohvala.)

Potem so še govorili posl. B a u e r, S t e i n e r, D e m e l in L o r b e r, ki je predlagal, naj se uradnikom, ki so dovršili višjo šolo, v slučaju vpokojenja zaračuni vsaki sedem za osem let.

Nato se debata zaključí. Glavnim govornikom sta izvoljena poslanca P i e n t a k (pro) in B r z o r a d (contra).

Prihodnja seja jutri.

Politični pregled.

V Ljubljani, 25. novembra.

Avstrijska plemiška stranka. Razni avstrijski plemiči, posebno pa poljski žlahčiči, so jeli resno misliti, kako bi se mogli organizovati v močno stranko, da se skupno branijo proti skupnim napadom. Najhujega nasprotnika si domnevajo v kršč.-socijalni stranki, češ da njeni člani planejo nekega dne po njihovem bogastvu, ko bodo oropali vse židovske kapitaliste, in jim slednjič vzeli vso sedanjo moč. Pa tudi z liberalnimi nazori se ne strinjajo, marveč hočejo delovati po lastnem načrtu, ki naj bo modern, gospodarsk, preosnovam prijazen. Nemštvu hočejo zagotoviti popoln obstanek, z vso silo pa se ustavljati protisemitizmu. V verskem oziru menijo korakati „bolj srednjo pot“, vendar pa pomoči kršč. moralki do večje veljave. Zbrati nameravajo okrog sebe Poljake in konservativne poslanca iz alpskih dežela. Kaj, ko bi delali račun brez oštirja!

Nižje-avstrijski deželni odbor je izdelal minule dni spomenico na osrednjo vlado radi odgonstva ogerskih državljanov in povrnitve dotičnih stroškov. O tej predlogi se posvetuje novi deželni zbor in je upati, da stori za deželo koristne korake. Ogerska vlada noče kar nič slišati o povrnitvi ogonskih stroškov, ki znašajo na leto okoli 7000 gld., in se že dolgo vrsto let vrše pogajanja v tem ozru. Ta korak niže-avstrijskega deželnega odbora je popolno umesten, kajti, kdo more siliti deželo, da bi plačevala vsakoletne velike svote za ogerske — po večini židovske privandrovice.

Avstro-ogerska banka. V zadnjem času so nekako potihnile vesti o uspehih pogajanja mej avstrijsko in ogersko vlado ter avstro-ogersko banko. Da še ni vse gladko steklo, je popolno umljivo, kajti doseđaj ni hotela nobena stranka niti za las odstopiti od svojih zahtev. Sedaj je došlo poročilo z Dunaja, da sta oba finančna ministra odgovorila na zadnji dopis bančne uprave, v katerem se zahteva v slučaju obnovitve privilegija več ugodnostij za bančni zavod. Ministra sta v tem odgovoru že nastopila nekako milejo pot, kajti položila se je ad acta zahteva, ki je bila zelo važna za obe pogajajoči se stranki, namreč pravica prepovedi v slučaju zvišanja obrestovalne mere. Gledé vseh drugih točk je ostalo pri starem in se vladi baje ne premakneta niti za korak. Gotovo to seveda še nikakor ni, kajti v enakih slučajih se zgodi kaj rado, da se mora konečno še več dovoliti, kakor se zahteva. Jutri se snide zopet bančni generalni srét v daljše posvetovanje o tem vladnem odgovoru. Misli se tudi, da se v najkrajšem času prične nadaljno pogajanje mej obestranskimi delegati.

Bolgartja. Bolgarski knez Ferdinand je odpotoval minuli teden iz glavnega mesta svoje kneževine. Takoj po njegovem odpotovanju pa se je pričelo neko skrivno gibanje med prvimi glavami bol-

garskimi. Vojni minister Petrov je opetovano vložil ostavko, katere usoda se določi takoj po odpadnikovem povratku v domovino. Petrov sedaj baje nikakor ne odstopi od svojih zahtev. Vojaške službe Petrov tudi pozneje ne zapusti ter pride najbrže na čelo generalnemu štabu. Njegovim naslednikom se imenujeta Ivanov ali Paprikov; oba sta ožja somišljenika generala Petrova tudi in politiceis. V kratkem času se vrše tudi splošne volitve, vendar pa vlada ni preveč v skrbi, ker ima že naprej zagotovljeno potrebno večino.

Zadnji dogodki v Turčiji. Dolgo časa so trajala pogajanja mej poslaniki evropskih vele-vlastij in turško vlado, ki je s prva kazala zelo malo naklonjenosti nasproti opravičenim zahtevam ljudskih zastopnikov. Pozneje se je pa vendar hote ali nehote morala udati vsestranskemu pritisku in, da bi vsaj nekoliko potolažila splošno nejevoljo, je zagotovila nekaj že znanih preosnov za Armenijo. Takoj nato je seveda pritisk nekoliko ponehal in vsled tega se tudi sultanova vlada ni veliko več zmenila za svoje obljube. Trebalo je zopet energičnega postopanja od strani poslaničkov in še le sedaj je storila vlada nekaj korakov v tem oziru. V prvi vrsti je sklicala vlada armensko narodno skupščino, ki je te dni izvolila novega patrijarha v osebi Ormianina, prednika velikega armenskega semenišča. S to izvolitvijo je zadovoljen ves armenski narod. Reorganizačne komisije za pravosodje in orožništvo so že dogotovile svoje delo in se podajo danes iz Carigrada v Kanejo. Poleg tega je razsodilo izvanredno sodišče nekaj bolj zamotanih prepornih vprašanj, dognalo daljšo preiskavo glede znanih nemirov ter obsodilo kolovodje. Z doseđanjimi uspehi je prebivalstvo zadovoljno in stavi najboljše nade tudi v nadaljno poslovanje dotičnih odborov in komisij. Toda pri tem pa navstaja drugo vprašanje, na katero se zaman pričakuje povoljnega odgovora; gotovo namreč ni, kako dolgo se zljubi turški vladi plesati po navodilih evropskih velesil. Turčija, akoravno že popolno brez močij, bode še vendar s silo poskušala otresti se pokroviteljstva, in pri tem pozabila na dane obljube.

Cerkveni letopis.

Iz Rima.

Zanimalo bo znabiti bralce „Slovenca“ čitati poročilo, v katerem je prečastiti škof Ciril Makarij sv. Očetu Leonu XIII. poročal izid poslanstva glede oproščenja italijanskih vjetnikov. — Poročal je tako-le:

Najsvetejši Oče! Vrnil sem se iz Abesinije in prišel v Rim, da Vaši Svetosti poročam o izidu poslanstva, katero mi je bilo izročeno. Dne 19. maja 1896 vsprejel sem v patrijarhijski stolici „Svete Družine“ v Kajiru pismo Vaše Svetosti na Menelika, Neguša Negestija, vladarja Etiopije, in še tri druga pisma od Njih prevzvišenosti kardinala tajnika, s katerimi mi je bilo izročeno poslanstvo v Abisinijo, da posredujem glede oproščenja italijanskih vjetnikov. To poslanstvo je bilo moji ponižni osebi v veliko čast in ker sem želel, da bi tudi aleksandrijska cerkev sv. Marka deležna bila tako velikodušnega in človekoljubja polnega podjetja naslednika svetega Petra, pripravljen sem bil takoj odriniti in 28. maja sem zapustil Kajiro. Ker sem pa prevedel, da se moram podati v Gibuti, kjer je francoska ladjostaja v Abisinijo, tedaj sem pred svojim odhodom brzojavil prevzvišenemu kardinalu tajniku ter ga prosil, da mi od francoske ljudovlade preskrbi priporočilo na glavno namestništvo v Gibuti.

Dne 29. maja sem se v Port Said ukrcal na pošto ladijo Yangtse društva „Messageries Maritimes“ in sem se 5. junija pripeljal v Gibut. Tukaj sem našel odgovor prevzvišenega kardinala tajnika na brzojav iz Kajire, in sporočil mi je, da je glede priporočila potrebno ukrenil. Sel sem potem k zastopniku francoske republike, ki mi je pa naznanil, da še ni dobil nobenega navestila o moji zadevi. Ostal sem v Gibuti kot zasebnik in sem to naznanil v pismu tajniku kardinalu.

Ker mi je bilo znano, da brez posebnega dovoljenja Menelikovega ni moč priti v Abisinijo, sem brez odloga za to dovoljenje prosil. Dne 8. junija pisal sem štiri pisma, prvo Negušu, drugo Ras Makonnenu, tretje Guerasmatch-Bentiju, začasnemu namestniku v Harraru v odsotnosti Makonnena, in četrto prevz. apostolskemu vikarju v Galli Taurinu, ki ima svoj sedež v Harraru. — Pismo, katero sem vladarju pisal, je med priloženimi uradnimi pismi.

Dne 14. junija vsprejel sem odgovor od Guerasmach-Bentija, v katerem mi je sporočil, da je moja pisma na Neguša in Ras Makonnena po posebnem odposlancu poslal. Tudi prevz. Taurin mi je odgovoril in mi z bratovsko ljubeznijo podal potrebne poduke ter mi naznanil, da je v sedanjih abisinskih okolščinah jako težavno za bele v Abisinijsko priti, kajti tudi Rusi so še vedno v Harraru, ker jim Guerasmach-Benti ni zamogel na svojo roko dovoliti dalje iti proti Abisinijski, meni pa je dovoljena prosta pot, in mi svetuje se takoj v Harrar podati.

Do 3. junija je bilo za to potovanje vse prirejeno in tisti dan smo tudi odrinili. Drugi dan je vsled solnčnega pika nevarno zbolel opat Versovitz-Rey, ki je z nami popotoval, da bi vjetnikom bil v pomoč, in ravno tako je zbolel tudi jeden njegovih belih spremljevalcev. Oba sta v mojih rokah umrla in dolžnost me je silila, da se ustavim in poslednjo pomoč skažem onima, ki sta bila žrtev ljubezni. — Dne 5. julija smo ju pokopali nekoliko kilometrov od Gibuti.

Drugi dan sem potovanje nadaljeval z duhovnom koptom, ki je bil moj tajnik.

Dne 11. julija sem dobil pismo od Taurina, v katerem mi je naznanil, da mi je vladar dal vse potrebne pravice ter naročil Ras Makonnenu, da me na meji vsprejme z vso častjo, kakor se to spodobi za poslanca svete stolice.

Dne 17. julija sem prišel v Arto, v skrajnem delu puščave Somali, in tam sem srečal 50 vjetnikov, ki so dobili prostost vsled slavnosti kronanja ruskega cara. Ko so mi ti ubožni mladeniči pravili, da že dva dni niso ne jedi, ne pijače zavžili, dal sem jim veliko vrečo riža in razdelil sem med nje 100 tolarjev. —

Dne 18. julija sem prišel v Ghildessa, ki je na koncu puščave Somali in na meji Abisinijske. Tukaj me je po naročilu Makonnena častno vsprejel tamošnji namestnik Ato Marcha z oddelkom 60 vojakov in me je tisti dan prijazno pogostil.

Dne 20. julija sem dospel v Harrar, kjer me je Ras Makonnen z veliko častjo pozdravil. Uvidel sem, da ima Makonnen velik vpliv na Neguša, in zaradi tega sem mu zaupljivo naznanil namen mojega poslanstva. Zagotovil mi je svojo pomoč in me prosil, da se nekaj dni pri njem pomudim, pa izgovoril sem se s tem, da je moj posel zelo važen in se mi zanj mudi. Dal mi je potem častno spremstvo, ki se je pridružilo mojim spremljevalcem, in šli smo 24. julija proti Sioji. Na tem potu smo srečali nekatere vjetnike, ki so bili zelo siromašno oblečeni in na obrazu se jim je videlo trpljenje in pomanjkanje. Postregel sem jim, kolikor mi je bilo moč. — (Konec sledi.)

Slovstvo.

Knjige „Družbe sv. Mohorja“.

(Ocenili Cirilaki.)

I. Zgodbe sv. pisma. Slovencem priredil in razložil dr. Frančišek Lampe. 3. snopič. Vel. VIII°. Str. 225—352. — Reči smemo, da so zgodbe poleg koledarja najbolj priljubljena knjiga in ravno zaradi zgodbe je mnogo novih Mohorjanov. Da so se pa zgodbe ljudem tako priljubile in se pri njih udomačile, to ravno spričuje, da je g. pisatelj z načinom svojega pripovedanja zadel pravo struno. Prav nič ne zaostajajo letošnje „Zgodbe“ za prejšnjimi. Nasprotno nam letos marsikaj ugaja bolj. — Pričujoči zvezek obsega zgodovino Izraelcev od tistega trenutka, ko se je Mojzes drugič podal s kamenitima tablama na goro Sinajsko, pa do Samsonove smrti, toraj šest knjig sv. pisma. Kaj lepo obravnava g. pisatelj o sv. šotoru in njega posameznih delih in pripravah, potem o duhovnikih starega zakona, o levitih, zlasti pregledno pa je sestavljen oni del o daritvah in praznikih. Tudi državljanski zakonik starih Izraelcev najde čitatelj v kratkih potezah v „Zgodbah“. Opisovanje vseh teh stvari bi bilo dolgočasno in pusto, ako bi bil g. pisatelj ostal le pri golem naštevanju praznikov, daritev i. t. d., pa znal je vse tako mično opisati, da se prav gladko in s pridom bere. To pa zlasti zato, ker se vedno ozira tudi na novi zakon in tedanje vravnave s sedanjimi primerja in tako pojasnjuje. Dopade nam tudi to, da doda pri vsaki stvari njen višji pomen. Zeleti bi le bilo, da bi se bil g. pisatelj na str. 227, 1. odd., ko govori o škrlatu in njega pripravljanju, nekoliko jasneje izrazil, in pa da bi bil pod črto pristavil, koliko da je 1 sikel, ker nam je že druge stare mere tako natančno raztolmačil (srebrni sikel je

namreč nekako 3 krone, zlati sikel pa 54 kron). Pa to so malenkosti. Se lepše nam g. pisatelj razvija nadaljno pot Izraelcev od Sinajske gore do obljubljenega dežele. Med besedami sv. pisma napravil je tako lepo zvezo, da prav nič ne pogrešamo tega, kar je moral izpustiti. Vmes pa vpleta tudi razne ugovore nasprotnikov ter jih na način, ki je vsakemu lahko razumljiv, lepo rešuje. Da ne manjka opominov, ki bralca na to ali ono resnico sv. zgodbe opominjo, mi ni treba še posebno omenjati, a ti opomini so tako lepo spleteni, da ne motijo preveč pripovedanja. Zlasti pa nam ugaja redni pogled na novi zakon in pa razlaganje, kako so razne stvari, osebe in dogodki služili kot predpoda prihodnjega Izveličarja, njegove cerkve in njenih naprav. To velja zlasti o mani, o Aronovi palici, bronasti kači, Gedeonovem runu ter o Mojzesu, Jozvetu in Gedeonu. G. pisatelj podaja nam pri prepornih točkah, o katerih se razlagalci še niso zjediniili, vedno le take razlage, ki so najbolj priproste pa tudi najbolj verjetne, tako n. pr. o čudežu pri Ajalonu, ko je Jozve zapovedal solcu, naj obstoji (str. 328 in sl.) in o Jefejevi zaobljubi (str. 346). Zelo smo se razveselili tudi izvrstnih pripomb pri razlagi, težavnih poglavij 33 in 34 pete Mojzesove knjige o Mojzevi pesmi in njegovem blagoslovu; te opombe kakor tudi izborna, gladko prestavljena svetopisemsko besedilo bode kaj izvrstno služilo pri sestavljanju nove slovenske prestave sv. pisma, katero čedalje bolj občutljivo pogrešamo. — V berilo tega snopiča je vtisnjenih 50 slik in sicer 22 velikih, 25 malih in 3 načrti. Kaj ugajajo nam slike o svetem šotoru in njega opravi ter opravi duhovnikov, na tak način si bodo bralci lahko dotične stvari precej približno in natančno predstavljali. — Žal, da g. pisatelju ni mogoče biti tudi pri slikah tako izbirenemu, kakor pri besedilu, kar smo zapazili pri treh slikah. — Misliti je treba vedno na to, da bo ta knjiga prišla vsem udom rodbin v roke, in da bodo slike opazovali otroci še bolj in še natančneje, nego odrasli. Mi zaupamo izkušenemu gospodu pisatelju in vrlemu odboru, da bosta tudi v tem oziru poskrbela. — Rekli smo to le zaradi tega, ker nam je mnogo ležeče na tem, da bi bila ta res zlata knjiga uzorna in popolna v vsakem oziru.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 25. novembra.

(Msgr. dr. Mahnič škof na Krku.) „Eco del Littorale“ piše: „Telegrafsko poročilo nam ni prišlo nenadoma; že nekaj dni sem slutili težko izgubo, ki čaka našo škofijo. Veselimo se pač srčno, da so dostojno poslavlili krepost in znanje novoizvoljenega škofa in od srca čestitamo krški škofiji, ki dobi višjega pastirja popolnoma po srečnem božjem, a prav tako bridko občutimo, da se nam je treba ločiti od zvestega prijatelja, prosvitljenega in globoko učenega moža, poštenega nepristranskega duhovnika, ki se je trudil neumorno za prospeh svojega naroda, a je bil vsekdar tudi pravičen drugim; od neustranjenega junaškega branitelja katoliške misli. Določen za vlado škofije, ki so v njej tudi različne narodnosti, znal jo bo voditi z onim duhom čiste pravičnosti, ki mu je svojska, in izredna njegova pobožnost bo mu dajala moči v težkem poslanstvu. — On pojde, udan v Božjo voljo, dasi bi bil mnogo rajši odklonil težko breme.“ — Tudi mi srčno čestitamo novoimenovanemu škofu, a bridko tudi obžalujemo, da izgubimo iz svoje srede prvobuditelja katoliške zavesti med Slovenci.

(Misijon pri oč. oo. frančiškanih v Ljubljani) V frančiškanski cerkvi se prične v saboto, 28. t. m. sv. misijon, ki ima trajati do 8. decembra. Vspored misijona se je razdelil med župljane in se glasi: V saboto, 28. novembra: Ob 1/2 6. slovesen vhod frančiškanskega konventa z misijonarji vred v cerkev, nagovor župnika do oč. oo. misijonarjev, Veni sancte Spiritus (pesem k sv. Duhu), pridiga. V nedeljo in naslednje dni: Ob 5. zjutraj pridiga, slovesna sv. maša. Ob 9. pridiga, tiha sv. maša pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom. Ob 1/2 3. križev pot. Ob 3. pridiga in litanije. Ob 7. pridiga, blagoslov. Ob 8. misijonski zvon po vseh cerkvah župnije. Mej zvonjenjem naj verniki kleče in če le mogoče skupno molijo 5 očenasev, češčenamarij in čast Bogu za spreobrnjenje grešnikov. V nedeljo, 29. novembra: Ob 3. popoldne pouk za otroke in nato spoved. Starši, pripeljite otroke k pouku in k spovedi! Od ponedeljka naprej naj prihajajo k spovedi odrasli. V torek, 1. decembra: Zjutraj

ob 5. pouk za mladeniče in deklice. V sredo: Zjutraj pouk za žene; ob 7. zvečer pouk za moše. Spovedovalo se bo vsak dan od ranega jutra do 9. ure zvečer. Tudi v drugih cerkvah mesta so gg. spovedniki z veseljem pripravljeni spovedovati za sveti misijon. Sveto Obhajilo se lahko prejme sleherni dan. Zadnji dan, 8. decembra: Popoldne ob 3. bodo sami prevzvišeni knez in škof imeli sklepni govor, blagoslovili misijonski križ, vodili procesijo s križem, podelili papežev blagoslov in z zahvalno pesmijo sklenili misijon. V sredo, 9. decembra: ob 5. zjutraj pridiga o vernih dušah v vicah in slovesna črna sv. maša. Krščanski verniki! Skrbite, da vam bo mogoče vdeležiti se misijonskih pridig. Važniši posle opravite prej, odložite pa, kar je manj važnega. »Glejte, zdaj je prijetni čas; glejte, zdaj je dan zveličanja! (II. Kor. 6, 2.)

(Iz Bohinja) 24. nov.: Dunajski telegram v „Slovenčev“ 269. št. je zelo razveselil nas Bohince. — Ze smo se bali, da na Dunaju zmaga predilska prog. A zdaj vemo iz verodostojnih ust, da vlada resno misli na bohinjsko železnico. Hvaležni smo ministru za dano pojasnilo, hvaležni pa tudi našim poslancem, ki se zanimajo za naše potrebe. Za nas je v sedanjih razmerah železnica vitalnega pomena. Bohinj se že nekaj let sem, zlasti odkar je opustila obrtna družba tukajšnje fužine, ne more ganiti. Fužinarji so odšli na Jesenice, druge obrtnije ni veliko, le živinoreja nam še nekaj nese. Z železnico upamo, prične se novo življenje in lepša bodočnost. Prepričani smo, da se bo delo v fužinah zopet pričelo, saj so jih opustili le radi tega, ker so bile predaleč od železnice. Rude je še dovolj. Posebno se bo še oživilo okrog našega jezera po leti. Že letos je znan ljubljanski zdravnik kupoval svet okrog jezera, baveč se z mislijo, da bi napravil tukaj zdravilišče in kopališče po Kneippovem načinu. Pride pa železnica semkaj, potem bo brezdvomno naša okolica prijetno zbirališče vsem, ki si bodo hoteli okrepčati in utrditi svoje zdravje v svežem gorenjskem zraku. Saj so že do sedaj vkljub neprijetno dolgi vožnji skozi Stenge kaj radi hodili letoviščarji gledat in občudovat naše prirodne krasote in zanimivosti.

(Iz Idrije) 24. nov. Včeraj 23. t. m. smo pri nas blagoslovili novi vodovod. Potreben je bil zelo, ker so imeli prebivalci okoli sv. Trojice sila daleč po vodo. Vodovod je izpeljan s „Kobalovih planin“, dolg je 1500 m, pritiska je 30 atmosfer. Da se napravi, bilo je sklenjeno že pod prejšnjim županom Didičem, napravil in odobril se je bil že proračun, tudi cevi so bile že naročene. Pod sedanjim županom pa je bil zvršen, kar je ovekovečil g. župan tudi pri vodnjaku za gradom, kjer je v zid utisnjeno: „D. L. 1896“. Vodnjaki so štirje, včeraj so bili ob blagoslavljanju vsi lepo okrašeni. Ob dveh so bili tudi napisi. Na enem je bilo v zlatih črkah brati: „Povzdignimo krepko glase Bogu in županu v slavo!“ — Popoldne je imela požarna bramba vaje s hidranti novega vodovoda. V koliko dobroto je novi vodovod Idriji, pokazalo se je tudi tu. Pritisk je tolik, da nese vodo do lin zvonika farne cerkve. Proti ognju smo torej še precej dobro varovani. — Sedaj govorje nekoliko, da bodo napravili za drugi konec Idrije — riže in grapo — nov vodovod; spravili bi tako imenovano „lačno vodo“ v mesto. A stroški! Novi vodovod bi pač lahko še kam napeljali. So pa nekateri, katerim električna razsvetljava kar ne gre iz glave. Po naših skromnih mislih, dajte ljudem najprej dobre pitne vode, iz obstoječega vodovoda, ker je ne manjka, da ne bodo vedne komisije — za elektriko že še potrpiamo, ko bode kaj denarja. Dolgov ne kaže delati.

(Iz Domžal) 23. nov. V nedeljo smo obhajali pri nas prelepo slavnost. Mil. gosp. stolni prošt dr. Klofutar so nam blagoslovili nova stranska altarja sv. Jožefa in sv. Ane, katere sta naročila in plačala gospodarja Alojzij Nemec in Andrej Jančigaj, izdelal ju pa je lepo in v splošno zadovoljnost kipar Tončič iz Kamnika, in pa prekrasen kip Zlat. M. božje, dar tirolskega tovarnarja Kurtzthalerja. V cerkvenem govoru je g. kanonik A. Kalan spodbujal navzoče vernike, naj zaupno časte in posnemajo svetnike na novih altarih, ter jim je z ozirom na isti dan pričet misijon v Mengšu pojasnil pomen in važnost sv. misijona ter vnmel, naj se ga prav marljivo in s pridom vdeležijo. Kakor vselej pri takih prilikah, so tudi ta dan za lep red skrbeli in slovesnost povzdigovali s svojim vzornim nastopom domžalski gasilci, veteranci in člani široko znane domžalske godbe. Bodi vsem izrečena zato najlepša

zahvala. B. g. živi dobro naše ljudstvo in našega skrbnega pastirja g. J. Strupija, da bi tudi v prihodnje v taki jedinstvi in ljubezni skrbeli za lepoto hiše božje, kakor do sedaj.

(Iz Adlešič), 23. novembra. Minulo soboto in nedeljo 21. in 22. t. m. obhajali smo v naši fari dve slavnosti. V soboto smo obhajali otvoritev nove šole pri naši podružnici v Tribučah, poldrugo uro od Adlešič. Otvoritve sta se udeležila tudi vodja črnomskega glavarstva blag. g. Orešek in okr. šolski nadzornik blag. g. Jeršinovič. Po sv. maši bila je nova šola blagoslovljena in potem sta nagovorila oba omenjena gg. šolsko dečo, kako imeniten je za njo in vso občino tribuško ta dan, ko odslej ne bo treba hoditi otrokom tako daleč v šolo, kakor do zdaj, namreč celo pol drugo uro daleč v Adlešiče. G. nadzornik je tudi še omenjal v svojem govoru, da je šola stala sicer obilo denarja, namreč čez 5300 gl., a da je pa od tega prišlo le malo na občino, komaj morda ena tretjina, ker je dobila občina obilo podpor, tako od svitega cesarja 300 gl. in več sto gl. od sl. deželnega zbora, ki je daroval za šolo skozi več let, včasih po več sto na leto. Denar se je pa še sproti nalagal na obresti v posojilnici v Črnomlju, tako da se je glavica hitro množila. Šola je res lepo poslopje, kakoršnih se ne vidi povsod po deželi, in je v tukajšnjem glavarstvu 23. šola. — V nedeljo pa smo imeli pri farni cerkvi še lepšo slovesnost. Ta dan je bila namreč blagoslovljena nova velika slika Marije Device za naš veliki altar, katero bomo imeli za Smarnice m. maja in meseca grudna, ko obhajamo pobožnost sv. rožnega venca, ter za Marijine praznike. Visoka je podobna 2 m. 5 cm. in široka 1 m. 10 cm. Naslikal jo je g. S. Ogrin z Vrhnike. Delo je krasno in viditi je sliko, da se je g. slikar obilo potrudil, da nam poda kaj izbornega. To je v resnici umetniško delo in prvo iz Ogrinove roke v Beli Krajini. Podobno smo nesli v procesiji, med katero smo molili Marijine litanije, iz župnišča v cerkev, ki je bila lepo okrašena. Pred njo je svetilo 62 žen in deklet s prižganimi voščeniimi svečami. Ko smo jo deli po blagoslovu pred sv. mašo v altar, bilo je rosno marsikatero oko, ko se je ozrlo na milo — lepo podobo nebeške kraljice. — Slika stane 150 gl., cena ki res ni previsoka za tako lepo delo, katero nam spričuje, da imamo i Slovenci umetnike, ki se ne vstrašijo ptujcev. Da bi jih le bolj podpirali! Ves znesek smo nabrali po prostovoljnih doneskih v fari pri vsem tem, da je letos prav slaba letina in da so nas stale nove orglje m. maja 1200 gl.

(Novo društvo) se snuje v Ljubljani pod naslovom: „Obrtna zveza za Kranjsko“. Društvo imelo bode namen, varovati in podpirati obrtne interese, skrbeti za duševno razvedrilo obrtnikov, vzgajati jih politično, spominjati jih na njih politične pravice in dolžnosti in vplivati po možnosti pri volitvah za izvolitev obrtnemu stanu prijaznih poslancev. Vse to hoče društvo doseči zakonitim putem.

(Za gimnazijsko kapelo v Kranju) je nabral med prijatelji šolske mladine v Trzinu blagorodni gospod vodja štirirazredne ljudske šole in ud okrajnega šolskega sveta Jožef Kragl 12 gl. Dalje so darovali v isti namen gg.: Avgust Sinkovec, kapelan v Stari Loki, 10 gl.; Franc Tavčar, kurat pri sv. Joštu, 1 gl. Bog Vam stotero povrni, blagi dobrotniki!

(Iz Idrije.) V praznik sv. Cecilije je napravilo učiteljsko idrijsko krasen koncert v prid Franc Jožefovi dijaški ustanovi. Sodelovalo je več idrijskih gospic, nekdanji čitalniški pevski zbor in godbeni kvartet. Skladbe so bile precej težke izbrane, v resnici koncertne, a tudi častno izvršene, odobravalo je zbrano občinstvo vse točke. Pri moškem zboru „Popotnik“ se gospod Fr. Kos ni odlikoval le s svojim jasnim tenorjem, ampak posebno lepo je bilo, ker je svoj solo tako s čutom pel. Najbolj je občinstvo odobraval mešani zbor Foersterjev „Ljubica“, katerega je moral zbor ponavljati; ženski zbor je najbolj ugajal „Deklice ob bregu“, ker so pevke tako občutno izražale s svojim glasom strah za drage, srčno nagnjenje do njih in zopet strastno, slepo ljubezen dekliško. Najmogočnejše je odmeval konečni mešani zbor iz Haydnovega „Stvarjenja“: „Nebesje oznanja mogočnost božjo“. Občinstvo je bilo izbrano, vendar ga ni bilo malo, dasi smo se ozirali

zaman po marsikom, o katerem bi pričakovali se bode zanimal za podobne koncerte. Dopolnil pri maši pa so iste pevke pele v proslavo sv. Cecilije dvoglasno Nedvčedovo mašo, koralno pa introit, offertorij, communio in graduale je bil Foersterjev. Gibljemo se torej povsod in ne najslabše. „Naprej“ naj bode naše geslo!

(Zdravje v Ljubljani) od 15. do 21. novembra. Novorojenih 14, mrtvorojen 1, vmrlih 14; med njimi za jetiko 2, vsled mrtvouda 2, za različnimi boleznimi 10. Med njimi 3 tujei in 6 iz zavodov. Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer: za ošpicami 1, škrlatico 1, vratico 1.

(Volilo.) Pred nedavnim časom je umrla na Studom v vasi župnije Srednja Vas, stara zasebnica, ki je volila vse svoje premoženje (okolu 8.000 gl.) v blagi namen, da se s časom ustanovi nova služba drugega duhovnega pomočnika v Srednji Vasi.

(Zmrznili) je dne 21. t. m. 32 let stari gostač Andrej Triler iz Virmaš pri Skofljoki. Triler si je bil nekoliko preveč vina in sadnega žganja privoščil in je vsled tega na potu domú pod prostim nebom obležal in zmrznil.

(Nagloma umrl.) Predvčerajšnjim je v tukajšnji bolnišnici nagloma umrl Janez Ribnikar, posestnik in gostilničar iz Kovorja pri Trzinu. Prišel je bil isti dan v Ljubljano po opravih in bil že na kolodvoru, da bi se z opoldanjim vlakom zopet odpeljal domu, kar mu je jelo prihajati slabo, vsled česar so ga hitro prepeljali v bolnišnico. Toda pomoči ni bilo več. Zadela ga je kap na možgane. Pokojnik, ki je bil v svoji domači občini jako spoštovan mož, je zapustil vdovo in šestero nepreskrbljenih otrok.

(Potres) in sicer precej močen sunek so čutili dne 21. t. m. po raznih krajih ob korško štajerski meji, v Guštanji, Spod. Dravberzi, na Muti itd. — Smer mu je bila povsod jedna in ista in čulo se je podzemeljsko bobnenje, pa ne povsod z isto močjo. Potres je napravil povsod več ali manj strahu in vzbudil spomin na žalostne dogodke lanskega leta.

Telegrami.

Gorica, 25. novembra. Monsignor dr. Mahnič je poklican telegrafično od apostolskega nuncija na Dunaj h kanoničnemu procesu.

Št. Jurij ob J. ž., 25. nov. Pogreb župnika Plaskana je bil jako ganljiv; udeležilo se ga je 35 duhovnikov. Sprevod je vodil kanonik dr. Križanič, nagrobno pa je govoril dekan Jug.

Dunaj, 25. novembra. Presvetli cesar je odpotoval včeraj zvečer ob polu 9. uri v Budimpešto k otvoritvi državnega zbora.

Dunaj, 25. novembra. (Poslanska zbornica.) Vlada predloži poročilo budgetnega odseka o državnem proračunu in finančnem zakonu za l. 1897. — Nadaljuje se generalna razprava o predlogu glede povišanja uradniških plač. Glavni protigovornik Brzard se izraža proti temu, da se pokrijejo večji stroški s povišanjem davka na pivo in žganje. Konečno govori za zvišanje plač manjših uradnikov, ob enem pa za večjo skrb za poljedelstvo.

Dunaj, 25. novembra. (Poslanska zbornica) je sklenila v današnji seji s 180 proti 8 glasovom prehod v podrobno debato o vladni predlogi glede povišanja uradniških plač.

Dunaj, 25. novembra. Knez Ferdinand je odpotoval o polnoči v Sredec.

Ljubek, 25. novembra. Stavkujoči delavci Thiel-ove tovarne so napadli one tovariše, ki so šli na delo. Prišel se je pravcati pobjoj. Več delavcev je hudo ranjenih. Policija je aretovala več oseb.

Berolin, 25. novembra. Poslanska zbornica je izročila predlogo o konverziji nekaterih vrednostnih papirjev budgetnemu odseku. Govorniki vseh strank pozdravljajo to predlogo.

Pariz, 25. novembra. V ministerskem svetu je poročal včeraj zunanji minister Hanotaux o položaju v Turčiji. Iz njegovih pojasnil je razvidno, da se nameravajo izvesti

rških pokrajinah administrativne preobnove. To velja posebno gledé mešanih mestnih upravnih svetov.

Madrid, 25. novembra. Uradna brzojavka iz Manile javlja, da so bili vstaši v več bojih poraženi. Izgubili so večje število mož. Vladne čete so po daljšem, zelo vročem boju, vzele mesto Pasanjan.

Carigrad, 25. novembra. V včerajšnji seji komisije za reorganizacijo orožništva na Kreti so ugovarjali turški delegatje proti zahtevam, naj se vsprejmejo v orožništvo tudi ptuji elementi. Podpisani zapisnik se je predložil danes ministerskemu svetu. O preporni točki se posvetujejo danes evropski poslaniki. Komisija odpotuje na Kreto dne 1. decembra.

Zobobol olajšujejo

zobne kapljice lekarja Piccolija v Ljubljani (Dunajska cesta), katere so bile odlikovane z Najvišjim priznanjem Nj. e. in kr. Visokosti prejasne gospe prestolonaslednice-vdove nadvojvodinje

Štefanije.

Steklenica velja 20 kr.

126 (50-39) 6

Tržne cene v Ljubljani

dne 25. novembra.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st.	8	Špeh povojen, kgr.	66
Rež,	6 20	Surovo maslo,	78
Ječmen,	5 50	Jajce, jedno	38
Oves,	6 20	Mleko, liter	10
Ajda,	7	Goveje meso, kgr.	64
Proso,	6 50	Telečje	60
Koruza,	5 50	Svinjsko	60
Krompir,	2	Kostrunovo	36
Leča, hktl.	10	Piščanec	40
Grah,	11	Golob	16
Fižol,	9	Seno, 100 kgr.	2 50
Maslo, kgr.	90	Slama, 100	2 25
Mast,	70	Drva trda, 4 kub. m.	7 30
Špeh svež,	60	„ mehka, 4 „	5

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
24	9. zvečer	745.1	1.3	sr. svzh.	oblačno	
25	7. zjutraj	746.4	1.7	sr. sever	oblačno	0.0
	2. popol.	746.4	2.2	sr. svzh.	„	

Srednja včerajšnja temperatura 1.4°, za 0.3° pod normalom.

Zahvala.

770 1-1

Silno potrti po izgubi našega iskreno ljubljenega, nepozabnega sina, odnosno brata

Ivana Svetina

izrekamo tem potom svojo najsrčnejšo zahvalo vsem prijateljem in znancem za premnoge izraze iskrenega sočutja ob boleznih in smrti blagega pokojnika ter za mnogoštevilno udeležbo pri pogrebu. Posebno pa zahvaljujemo vrle Kamnogoričane za prijazne mnogoštevilne obiske tekom njegove bolezni, čast duhovščino, slav. občinski zastop z g. županom na čelu, vodstvo šole, gg. pevce pod vodstvom g. nadučitelja Rozmana za ginjačo petje ter sploh vse, ki so od blizu in daleč prihiteli skazati blagemu pokojniku zadnjo ljubav. Vsem skupaj, kakor vsacemu posameznemu naša najsrčnejša zahvala.

V Kamni Gorici, dne 24. listopada 1896.

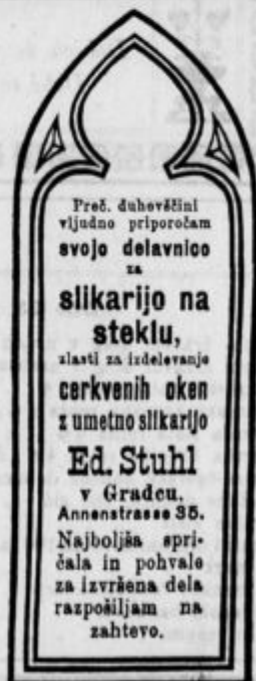
Žalujejoči ostali.

Katol. Bukvarna v Ljubljani priporoča:

Enchiridion Liturgicum in usum Clericorum et Sacerdotum in sacris functionibus. Collegit Jos. Erker. Cena 1 gl. 50 kr.

Koledar katol. tiskovnega društva za 1897, lepo vezan, s svinčnikom, priporočen zlasti gg. katehetom zaradi imenika učencev in učenk. Cena nudom 1 gl. 20 kr.

521 52-19

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien,

I. Bezirk,

Stefansplatz
Nr. 11, Parterre.

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v kurzem listu
zasnanimovanih
menic in vrednostij

Krčmarji in zasebniki, kateri želé kupiti Gue-
pristna, naravna vina,
 obrnejo naj se do
Pavla Sponza
 v Rovinju v Istri,
 kateri dá popolno jamstvo za pristnost njegovih vin. — Na
 željo vpošlje vzorce belega in „moscato rosa“, terana
 in belega isterskega vina.
 Preč. duhovščino še posebej opozarja na svoja na-
 ravna pristna vina za uporabo pri daritvi sv. maše.

Na prodaj sta dva križeva pota

jeden 95 cm. visok, velja gld. 65 —,
 drugi 150 „ visok, velja „ 250 —
 pri Fr. Toman-u, podobarju in pozlatarju v
 Ljubljani na Križevniškem trgu št. 1. 745 6—5

namreč
 Pa Najtopleje priporočam za 754 8
Miklavževa darila
 svojo bogato zalogo igrač, raznega lepotičja in
 nagizdnega blaga. Vse po najnižjih cenah.
Fr. Stampfel
 v Ljubljani, Kongresni trg, Tonhalle.

Prvi in najstarejši
 fotografično-umetniški zavod Ant. Jerkiča
 v Gorici, na Travniku št. 11 (poleg nadškofije)
 prevzema vsa v fotografično stroko spadajoča dela
 do naravne velikosti. Nadalje izdeluje fotografije na porcelan,
 na broše (najnovejšo iznajdbo), na svilo, platno itd. Akvarele,
 oljnaté slike posnema po starih fotografijah pomanjševalno ali
 povečevalno na najokusnejši način. 746 52—3
 Za neprekosljivo delo jamči. Cene poštene.

Zavod
 34 za 28-24
 umetnost
slikarij
 na
steklo
B. Škarda
 v Brnu.
 Specijaliteta:
 Izdelovanje cer-
 kvenih oken.
 Sedemkrat odlikovan.
 Ceniki zastoj
 in franko.
 Katalogi na upogled.

Zadruga pekov in kolačnikov
 v Ljubljani in Spodnji Šiški
 je od 1. decembra 1896 nadalje za pečenje in pro-
 dajanje kruha sledeče preuredila:
 Domač (privatni) kruh se bode pekel in sicer
 komad brez razločka po 2 kr. od klg., denarni
 procenti pri prodaji kruha bodo odpadli in se bode
 dajalo po 20% v blagu.
 Svežih žemlj dajalo se bode 6, starih 7 za 10 kr.,
 stari kruh se ne bode jemal nazaj. 762 3—2

Prečastito duhovščino in slavno občinstvo najuljudneje obveščam, da sem zopet
 otvoril

krojaški obrt
 v Ljubljani na Kongresnem trgu št. 3

kjer bodem vsprejemal naročila spadajoča v mojo stroko in je vestno, pošteno in natančno
 izvrševal.

Priporočam se osobito prečast. duhovščini v zdatna naročila na vsakovrstno
 duhovniško civilno obleko, talarje itd.

zagotavljajoč točno, ceno po potrebo in uporabo trpežnega, zanesljivega blaga.
 Zahvaljujoč se za doslej mi izkazano naklonjenost, prosim, da se mi ista ohrani tudi
 v bodoče. — Vsa naročila, tudi pismena, naj se naslavlja na moj naslov in Ljubljano.

J. N. Potočnik,
 krojaški mojster.

550 19—14

Ravnokar je izšel

Kalan: Povesti.

X. zvezek

Cena 20 kr., po pošti 23 kr.

Dobiva se v Katoliški Bukvarni in Tiskarni. —
 Dobé se tudi še vsi zvezki razven prvega in drugega.

Ustanovljeno 1820.
 Srebrna svetinja Pariz 1878.
 Castni in priznanski diplom na
 Dunaji 1873.

Insam & Prinoth
 St. Ulrich

v Gröden-u (Tirolsko)

se priporočata prečast. duhovščini za

cerkvena dela iz lesa,

kakor: za izdelovanje altarjev,
 prižnic, spovednic, krstnih
 kamnov, križevih potov, kipov
 svetnikov, podob Kristusovih,
 jaslic itd. po najnižjih cenah.

Ceniki brezplačno in franko.

Spričalo. Kip je došel nepoškodovan. Vse hvali slogu primerno umetniško izvršitev
 podobe, ki na gledalca napravi velik vtis. Prisrčno se Vam zahvalim za lepo delo.

V Aleksandriji (Egipet)

765 12—1

P. Rajmund Bayerl,
 apost. mis. in vikar v samostanu sv. Katarine.

Trnkóczyja
 ustna voda
 steklenica 50 kr.,
Trnkóczyja
 prašek za zobe
 škatljica 30 kr.,
 kakor tudi

vse medicinično-kirurškične in pharmaceutične preparate,
 specijalitete itd., dietična sredstva, homeopatična zdra-
 vila, medicinska mila, parfumerije itd. itd.

priporočajo in razpošiljajo na vse strani 769 1

lekarniške tvrdke:
 Ubald pl. Trnkóczy v Ljubljani na Kranjskem,
 Viktor pl. Trnkóczy na Dunaju, Margarethen,
 Dr. Oton pl. Trnkóczy na Dunaju, Landstrasse,
 Julij pl. Trnkóczy na Dunaju, Josefstadt,
 Vendelin pl. Trnkóczy v Gradcu na Štajerskem.

✂ Pošiljatev z obratno pošto. ✂

Dunajska borza.

Dné 25. novembra.			Dné 24. novembra.			Kreditne srečke, 100 gld.		
Skupni državni dolg v notah	101	gld. 20 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	144	gld. — kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	140	—
Skupni državni dolg v srebru	101	15	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	135	—	Avstrijskega rubežnega križa srečke, 10 gld.	18	—
Avstrijska zlata renta 4%	122	55	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	192	75	Rudolfove srečke, 10 gld.	22	—
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	100	95	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99	10	Salmove srečke, 40 gld.	69	75
Ogerska zlata renta 4%	122	15	Tisine srečke 4%, 100 gld.	136	50	St. Genois srečke, 40 gld.	71	—
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99	15	Dunavske vravnave srečke 5%	130	60	Waldsteinske srečke, 20 gld.	60	—
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	937	—	Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	108	50	Ljubljanske srečke	22	75
Kreditne delnice, 160 gld.	363	50	Posojilo goriškega mesta	112	—	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	153	50
London vista	119	85	4% kranjsko deželno posojilo	99	25	Akcije Ferdinandovev. železn., 1000 gl. st. v.	3375	—
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58	281	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99	30	Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	423	—
20 mark	11	75	Prioritetne obveznice državne železnice	222	25	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	95	—
20 frankov (napoleonidor)	9	53	južne železnice 3%	173	90	Dunajskih lokal. železnice delniška družba	63	—
Italijanski bankovci	45	10	južne železnice 5%	127	75	Montanska družba avstr. plan	83	75
C. kr. cekini	5	68	dolenjskih železnice 4%	99	50	Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	155	50
						Papirnih rubljev 100	127	75

Nakup in prodaja
 vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
 Kavarovanje za zgube pri šrebanjih, pri izrebanju
 najmanjšega dobitka.
 Kalantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„M E R C U R“
 Wollzeile št. 10 Dunaj, Marienhilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih,
 potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih
 papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega
 obrestovanja pri popolni varnosti
 naloženih glavnice.